

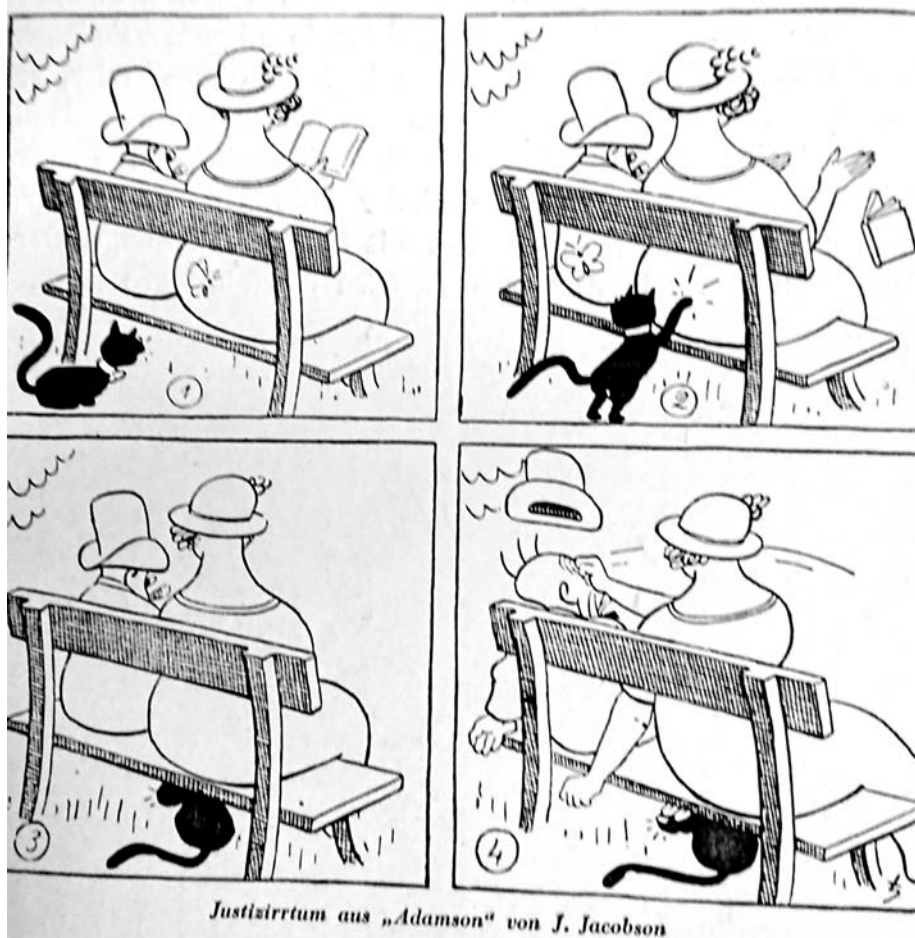
Vážené kolegyně a vážení kolegové,

účastnil jsem vyhlášení Top žen Česka 2017, samozřejmě jako doprovod. Moderovala bývalá miss, mluvčí politiků a manželka miliardáře, v bílých šatech. To zdůraznila, distancovala se barvou svých šatů od hnutí #Me too. Přidalo se k ní několik účastnic.

Myslím, že u nás málokdo, snad mimo postižených, s tímto hnutím sympatizuje. Má špatnou pověst, ostatně jako celá politická korektnost. Jistě, můžeme se bavit o tom, zda hvězdičky, které vlezly do postele filmovému magnátovi, byly pouze oběťmi. Můžeme si dělat legraci z feministek, jako si ji dělaly předchozí generace ze sufražetek, které usilovaly o takový nesmysl, jako je volební právo pro ženy. (Mimochodem, Československo je v plné míře zavedlo ihned po svém vzniku, Portugalsko až v roce 1976.) Přesto, rád bych se zeptal – jsou u nás ženy diskriminované nebo ne? Je faktem, že mají v průměru nižší platy, i na univerzitách. Jsou méně často vidět ve vysokých funkcích. Občas diskutované kvóty jsou však vlastně diskriminací na rubu – má žena mít přednost před schopnějším mužem? (Samozřejmě, schopnějším čeho – myslím, že muži jsou na rozdíl od většiny žen schopni v určitých situacích všeho.)

Píši z pohledu muže, jinak to neumím. Přisáhám však, že jsem prost jakýchkoliv předsudků, ať už se jedná o původ, věk, nebo pohlaví. Podíval jsem se na kolegyně a kolegy, které jsem dovedl k akademickému titulu. Celkem jich bylo šestnáct, devět doktorandů a sedm doktorandek. Musím zdůraznit, že absolvování pod mým vedením bylo náročnější, než bývalo v našich krajích zvykem, několik impaktovaných publikací jsem vyžadoval už v devadesátých letech. Soubor jistě není reprezentativní, o něčem snad přesto vypovídá. Z devíti mužů se pět stalo profesory a jeden docentem. Jsou mezi nimi šéfové klinik, vedoucí výzkumných programů, děkan... Další je primářem, jeden pracuje v zahraničí, jeden je klinik, vedoucí centra, který o akademickou kariéru neusiluje. Mezi sedmi ženami je jedna profesorka, vedoucí klinického centra a výzkumné skupiny, jedna docentka – šéfka kliniky, jedna je v zahraničí a čtyři, které jsou na mateřské, nebo po mateřské a buď o akademickou kariéru nestojí (asi jenom jedna z nich) nebo stojí, snaží se, ale s malými dětmi na ni nemají čas. Obávám se, že mateřství

Obr. 1. Už za první republiky muži mohli za všechno

často vysvětlí zpomalení nebo opuštění ambicí. Proti jiným vyspělým zemím je u nás navíc extrémně dlouhá mateřská dovolená. Nechci se zde přit, zda naše děti opravdu potřebují o tolik delší přítomnost matky, než je tomu třeba ve Francii (o extrému v USA ani nemluví), ale je fakt, že po šesti letech na mateřské jednoduše ujíždí univerzitní (ne však nutně nemocniční) vlak.

Myslím, že bychom měli my, muži, celá společnost, pomáhat ženám po mateřské s návratem do práce. Nestačí řeči, měli bychom podporovat flexibilní pracovní dobu, zkrácené úvazky, školky, dětské skupiny. Měli bychom jim pomáhat s restartem po mateřské i v době, kdy děti jsou malé. Měli bychom podporovat přítomnost žen ve vedoucích pozicích. Třeba proto, že ne vždy, ale často mění klima mezi testosteronem nabitými chlapy. Pomoc ženám je ku prospěchu nás všech. Také proto, že jsou často velmi talentované, mají chuť pracovat.

Ne vždy ženy pomoc potřebují. Třeba žena z vtipu:

Muž se oženil s ženou z Texasu. Den po svatbě jí řekl, aby ustlala, uklidila, navařila, umyla nádobí.

První den nic, druhý den uklidila, navařila...

Muž se oženil s ženou z New Yorku. Den po svatbě jí řekl, aby ustlala, uklidila, navařila, umyla nádobí.

První den neviděl nic, druhý den nic, třetí den uklidila, navařila...

Muž se oženil s ženou z Izraele. Den po svatbě jí řekl, aby ustlala, uklidila, navařila, umyla nádobí.

První den neviděl nic, druhý den nic, třetí den začal vidět na levé oko...

(Jen připomínám, že v Izraeli mají ženy povinnou vojenskou službu. Nevím o tom, že by se cítily diskriminované, přestože na vojně jsou dva roky, zatímco muži tři.)

Na vaše příspěvky se i s redakční radou těší
prof. MUDr. Ivan Rektor, CSc.,
FCMA, FANA
předseda redakční rady

